

מ"ת 9385/05 - קובי אלחרר, שמו אל עמר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

מ"ת 16-05-9385 מדינת ישראל נ' אלחרר ואח'
תיק חיזוני: 217220/16

מספר בקשה: 5

בפני כבוד השופטת נועה חקלאי	מבקשים	נגד מדינת ישראל	משיבה
1. קובי אלחרר 2. שמו אל עמר שניהם על ידי ב"כ עו"ד רובי גלבוע			
			נגד
			משיבה

החלטה

לפni בקשה להחזרת "תפוס" (טרקטורים) לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) התשכ"ט 1969 - (להלן: "הפסד" פ").

הרקע העובדתי:

1. ביום 25.5.16 הוגש נגד המבקשים כתב אישום בתיק פ"ל 9379-05-16 המיחס להם עבירות של נהייה בנסיבות ראש, נהייה ללא ביטוח, נהייה ללא מסגרת בטיחות וזיוף סימני רכב.

מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 21.5.16 בשעה 15:20 בסמוך לכך, נגנו המבקשים בטרקטורים, בנסיבות גבואה, בסמוך מאד למתרכצים בחוף דלילה באשקלון, בمعنى תחרות ביניהם. בשלב מסויים, משבחינו המבקשים בńידת משטרת שהמתינה בחוף, הגבירו את מהירותם נסיעתם, פנו שמאליה בחודות והתנסשו זה בזה ובשלט המוצב על עמוד בחוף הקובלע: "הנהייה אסורה בחוף". בנסיבות המתוארות נגנו המבקשים בטרקטורים ללאلوحית זיהוי, ללא קשת התהפקות ולא ביטוח.

כפי שעולה מפרטוקול הדיון מיום 1.6.16 שנערך בתיק מ"ת 9385-05-16, כתב האישום תוקן באופן שהוספו להוראות החיקוק עבירות של נהייה בחוף היום בניגוד לחוק, גרימת תאונת דרכים ונהייה ללא רישון נהייה. (כתב האישום המתוקן לא סרוק בתיק בית המשפט ולא ניתן היה לראותו).

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרם של המבקשים עד לתום ההליכים בתנאי מעצר בית מלא (מ"ת 16-05-9385). המבקשים שהו בתנאי מעצר בית כ- 10 ימים ולאחריהם שוחררו בתנאים של הפקדה כספית (3000 ל"כ אחד, ערבות עצמית, ערבות צד ג' ופסילה עד לתום

עמוד 1

ההליכים).

.3. הטרקוטורונים אשר בהם נהגו המבוקשים נתפסו ועודם מוחזקים בידי משטרת ישראל.

הմבוקשים הגיעו בקשה להורות על החזרת הטרקוטורונים לידיים. המשיבה התנגדה לבקשתו, וביקשה לקבוע דיון במעמד הצדדים. ביום 5.9.16 התקיים הדיון.

טיעוני המבוקשים

.4. ב"כ המבוקשים טען כי למשיבה כלל אין סמכות לבקש חילוט הטרקוטורונים ולפיקר און הצדקה להמשך החזקתם. לטענתו החלטת סעיף 39 לפס"פ על עבירות תעבורה חריגת מכונת המחוקק. לדבריו, שתי הצעות חוק אשר במסגרת נועשה ניסיון להסדרת חילות כל רכב בשל עבירות תעבורה מסוימות לא הבשילו לכדי חוקיקה, ובכך הראה המחוקק כוונתו שלא להעניק סמכות חילות בעבירות תעבורה.

לטענתו זכות הקניין של המבוקשים גוברת במקרה דנן על האינטרס הציבורי שבתפישת הטרקוטורונים. הוא ציין כי בכוונת המבוקשים למכור את הטרקוטורונים, כי הטרקוטורונים תפושים מזה 3 חודשים וכי החזקתם במגרש גורמת להם נזק ומביאה לירידה במערכות.

לדבריו, המבוקשים מודים כי מצבם של הטרקוטורונים הינו כמתואר בכתב האישום ומצין כי לא יבקשו הצגת הטרקוטורונים כמושג בבית המשפט.

ב"כ המבוקשים טען כי אין תקדים לכך שחולט הרכב במקרה שלא נועברה בו בעבר עבירה דומה.

טיעוני המשיבה

.5. ב"כ המשיבה טענה כי בית המשפט סמכות להורות על חילות הטרקוטורונים מכוח סעיף 39 לפס"פ. לדבריה מטרת תפיסת הטרקוטורונים כפולה: הן לצורך מניעת הישנות עבירות, שכן כל נהגה בטרקוטורונים אלו, במצבם הנוכחי (לאلوحית זהה, ללא קשת התהפקות) מהוות עבירה, והן לצורך חילותם במסגרת גזר הדין.

לטענה המסתוכנות הנשקפת מהעבירות המיוחסות למבוקשים הינה רבה ואר בנס לא נגמר האירוע בפגיעה גופו. לדבריה המבוקשים ביצעו עבירות נוספות באותו אירוע, מעבר לאלו המפורטות בכתב האישום וכי בכוונת המשיבה להגיש כתב אישום מתוקן. לשיטתה, לאור המסתוכנות הרבה ומה המשיבה סמכות לתפוס הטרקוטורונים ולבקש חילותם.

ב"כ המשיבה טענה שהמשך תפיסת הטרקוטורונים הינה מידתית, בשים לב שהטרקוטורונים אינם ראויים לנעה, מיועדים להנאה ובילוי ולא לצרכים יומיומיים ולאור מידת הסיכון שנוצר. לדבריה, במידה וושבו הטרקוטורונים, כל דיספוזיציה לא תאפשר לנשל את המשפט CRAOI.

ב"כ המשיבה צינה כי למבקר 1 אין זכות עמידה שכן אינו הבעלים הרשום של הטרקוטורון.

הסמכות לתפוס את הטרקוטורונים

6. משטרת ישראל תפסה את הטרקוטורונים מכח סעיף 32(א) לפסד"פ וזאת לצורך חילוטם בגמר ההלין. קיימת מחלוקת בפסיקת בית המשפט בגין שימוש ביחס לשימוש בסעיף 32 לפסד"פ לצורך תפיסת כלי רכב וביחס לאפשרות חילוט כל רכב במסגרת גזר הדין בעבירות לפי פקודת התעבורה.
7. יש הסוברים כי לא ניתן לעשות שימוש בסעיף 32 לפסד"פ בעבירות תעבורה.

ראו למשל עמדת בית המשפט המחויז בתי"פ (חיפה) 12-07-55428 מדינת ישראל נ. איימן פסיי, בסעיף 20 לגזר הדין:

"גם אם יש סמכות כללית להוראות על חילוט חוץ שנעבירה בו עבירה, נראה שעתירת בא כוח המאשריה מרוחיבה את אפשרות החלטות במידה לא סבירה, ובאופן החורג משמעותית מគונת החוק. הרעיון, שתחולט מכונית של מי שביצע עבירות תנוועה, הוא רעיון חדשני ומעניין, ואפשר שאם החוק יאמץ ביום מן הימים, יביא הדבר לירידה תלולה במספר תאונות הדרכים בישראל, ואף יעיר את צורנו הנקיוב של אוצר המדינה. ואולם, נראה הדבר שטרם בשלה העת לישם רעיון זה".

ראו גם עמדת כב' הש' ד"ר טננbaum בב"ש (ירושלים) 931/09 מידד דוד נ. מ"י:

"לפי פרשנות מרוחיבה זו, תמיד יכולה המשטרה לתפוס רכב במידה ובעליו עבר כל עבירה תנוועה על פי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי.لاقאורה, אם נהג אוטובוס חנה במקום אסור, יכולה המשטרה לתפוס את האוטובוס שכן כיצד יכולה היא למנוע ממנו לחנות שם בעתיד? ברור שלא ניתן לקבל זאת".

(ראו בנוסף: בפ"מ (חיפה) 213-08-09 שלמה ביטון נ' מדינת ישראל תק-של 2009 (3), בפ"מ (חיפה) 277-08-09 - אברהם סימנדיב נ' מדינת ישראל תק-של 2009(3), 12214; פ"ל (ירושלים) 13-06-13 מדינת ישראל נ. נבולטי).

8. מנגד, יש הסוברים כי אין מניעה מההשתמש בסעיף 32 לפסד"פ בעבירות תעבורה.

ראו למשל דברי כב' הש' בנג'ו בב"מ (חיפה) 2657-08-09 סמנדו יהיאלוב נ. מדינת ישראל:

"לגיishi לסעיף 32 לפסד"פ תחוללה על עבירות תעבורה בכל הנוגע לתפיסת רכב ומינעת שימוש בו, ואין הוראת סעיף 57א לפקודת התעבורה מהויה הסדר ספציפי השולל את תחוללת סעיף 32 לפסד"פ. יחד עם זאת, אצין, כי לגיishi, תחוללה סעיף 32 לפסד"פ - באשר לתפיסת כל רכב בעבירות תחבורתיות - מסויימת רק לאוותם מקרים חמורים במיוחד בהם קיימת תשתיית ראויית לסיכון חי אדם או פגעה ברכוש עקב נהיגה פרועה ומסוכנת".

(ראו בנוסף: ב"ש (מחוזי באර שבע) 22261/09 אלி ריבוח ואח' נ. מדינת ישראל; ה"ת 09-5615

אלקסלטי נ' מדינת ישראל; בבפ"מ 11-06-6670 מסס נ. מדינת ישראל)

9. אף אני בדעה כי ניתן, במקרים המתאים, לעשות שימוש בסעיף 32 לחסד"פ, ולהורות על חילוט כל רכב בעבורות תעבורה.

חקיקתו של סעיף 57א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א 1961 (להלן-פק"ת) המסדר את סוגיות השבתת הרכב, אינה שוללת את תחולתו של סעיף 32 לפס"פ. התכלית החוקיקתית העומדת בבסיס הסעיפים הללו שונה. בעוד תכליתו של סעיף 57א לפק"ת הינה מניעת, הרי שלסעיף 32 לפס"פ שלוש תכליות עיקריות: מניעה עתידית של ביצוע עבירות, תפיסה למטרת חילוט ותפיסה לצורכי הצגת החפץ כראיה בבית משפט. (ראו: רע"פ 1792/99 גAli נ' משטרת ישראל, פד"י נג (3) 312, 322 (1999); בש"פ 342/06 חברת לרגו בע"מ נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 12.3.06); בש"פ 584/09 קרייסטל נ' מדינת ישראל)

העובדת שהצעת החוק לתיקון פקודת התעבורה (חילוט רכב שעבר עבירות תנואה) התשס"ג 2003 והצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (חילוט רכב), התשס"ט 2009, לא הבשילו לכדי חקיקה ראשית, אין בה כדי לשולח תוקפו של סעיף 32 לפס"פ.

10. גם שקיימת סמכות לתפוס כל רכב על פי סעיף 32 לפס"פ, לא יעלה על הדעת לעשות שימוש בסמכות זו במקרים בהן נבערו עבירות קלות, למשל עבירה של אי חגיון חgorה, חניה אסורה, חריגה קלה מהמחיות המותרת וכיו'.

לטעמי, רק במקרים בהם קיימת תשתיית ראייתית לעבירות חמורות, העולות כדי סיכון חי אדם, או מלמדות על מסוכנות מאוד גבואה יש הצדקה וקיימת עילה להפעיל את הסמכות המקנית מכוח סעיף 32 לפס"פ ולהורות על תפיסת כל הרכב.

במקרים חמורים אלו, גובר האינטרס של הגנה על שלום הציבור על פני זכות הפרט על קניינו.

11. עיין בתיק החקירה מלמד כי קיימות ראיות לכואורה לביצוע עבירות חמורות על ידי המבקשים, כמפורט בכתב האישום, העולות כדי סיכון חי אדם ("ניסיה במהירות גבואה על חוף רחצה, למען תחרות, בסמוך מאוד למתרחצים").

המסוכנות הנשקפת מעבירות אלו היא גבואה. גם שב"כ המשיבה ציינה כי בנסיבותה להגיש לבקשתו לתיקון כתב האישום, די בתיאור העובדות המפורטות כבר עתה בכתב האישום, כדי להצדיק, לטעמי, את השימוש בסעיף 32 לפס"פ.

12. על כן, ומכל הנימוקים שלעיל, אני קובעת כי למשטרת ישראל הייתה סמכות וקיימת הצדקה לתפוס את הטרקטורים.

האם קיימת הצדקה להמשיך ולהחזיק בטרקטורים?

13. גם אם תפיסת הטרקטורים הייתה מוצדקת, עדין יש לבדוק האם קיימת הצדקה להמשך החזקתם.

ראו דבריו של כב' השופט מ. חשיין ז"ל ברע"פ 1792/99 **אל גאלי נ' משטרת ישראל**. פ"ד נג(3), 312,
פסקה 21 לפסק הדין:

"...הפגיעה ברכשו של אדם על-ידי נטילתנו ממנו, על מנת להבטיח אפשרות בעתיד היא פגעה ברכשו ובקניינו ולפיכך יש לנתקו בו רק באמצעותו אחרון ובהעדר אמצעים חלופיים להבטחת אותה תכנית. כשם שבית-המשפט לא יורה על מעצרו של אדם אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגעתם בחירותו של המבחן פחותה כן יהיה דין של חפץ שנחטף ואשר המשטרה מבקשת להוסיף ולהחזיק בו.

השאלה הנשאלת היא, אם יש 'חלופת-מעצר' לנכס, חלופה שבאמצעותה ניתן להשיג את מטרת המעצר שלא על דרך החזקתו של הנכס בידי המשטרה. ... לא נשלול נכס מבعليו - אם נוכל למנוע את פגעתו הרעה שלא על דרך של מעצר. כך נעמת את אינטרס הפרט עם אינטרס הכלל, ונשלול מנכס את חירותו רק במקום שטובת הכלל דורשת כן במגע".

ראו גם בש"פ 342/06 **חברת לרגו בע"מ נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 12.3.06):

"קיומו של מקור סמכות לתיפוית החפץ, אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון אם מתאפשרת עילה להמשך תפיסתו... ואם כן, האם מתאפשרת 'חלופת תפיסה' נאותה, העשויה להגשים...את תכנית התפיסה ללא פגעה בלתי מידתית בבעל הקניין".

(ראו בנוסף : בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464, 477 (2000); בש"פ 998/05 **פפיסטודוב נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 20.3.05); בש"פ 555/07 **יחיא נ' משטרת אריאל** (לא פורסם, 6.3.07)

14. ב"כ המשיבה התנדגה, כאמור, לשחרור הטרקוטונים בשל הוITEMם בלתי כשירים לשימוש וכל נהגנה בהם תהווה עבריה, וכל תיקון שיבוצע יהווה פגעה ראייתית.

תמייה לעמדה זו ניתן למצוא בפסקתו של כב' הש' אופיר בבע"מ (באר שבע) 11-01-6670 מס' נגד מדינת ישראל:

"אין אני מוצא חלופה הגיונית אשר אפשר בנסיבות אלו או תצדיק את החזרת התפוס למבקר שכן החזרתו עלולה "לייצר" עבריה עתידית, תעמיד את הציבור בסיכון בלתי סביר בעין ותקשה על המדינה מבחינה ראייתית עת ינהל תיקו של המבחן. החזרתו של הרכב לכשירות ע"י הוספת קשת התהפקות תחייב מן הסתם שינוי המבנה הנוכחי שלו ופגיעה בראייה לצורכי משפט עתידי".

מנגד, בנסיבות דומות, במסגרת ב"ש (מחוזי באර שבע) 22261/09 **אליהו ריבוח ואח' נ. מדינת ישראל** תק-מח 909(4), הורה כב' הש' שספר על שחרור הטרקטורים בתנאים, תוך שיקבע:

"בנסיבות אלה, לא נראה לי ראויה עמדת המשיבה להמשיך ולהחזיק בטרקטורים, תוך פגיעה חמורה בקניינם של העוררים וגרימת נזקים כלכלייםכבדים להם, הן באי יכולתם לעשות בהם שימוש והן בהשבתם לפרק זמן בלתי ידוע, תוך הורדת ערכם, ובכל מקרה נראה לי פגעה זו, ככלתי מידתית וחריגת לעקרונות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו".

מן הכלל אל הפרט

.15. בשוקלי האם קיימת הצדקה להורות על המשך תפיסתם של הטרקטורים, רקחתי בחשבון את כל הנתונים שהוצגו לפני:

את דברי ב"כ המבקשים לפיהם המבקשים מודים כי הטרקטורים היו במצב כפי שמתואר בכתב האישום וכי לא יבקשו להביא את הטרקטורים כמצגים לבית המשפט.

את העובדה כי אין למבקשים אין הרשות בעבירות דומות (למעט הרשעה קודמת למבקש 1 בעבירה של נהגה בטרקטורון ללא קשת התהפהכות).

את דברי ב"כ המבקשים בדבר ירידת הערך של הטרקטורים מעצם שהיותם בוגר. (ישוין כי לא הוצגו בפני כל נתונים ביחס לערךם של הטרקטורים).

את דברי ב"כ המשיבה כי אין מדובר ברכב המשמש את המבקשים שימוש יומיומי, אלא רכב המשמש בכלל להנאה וכי כי הטרקטורים אינם במצב המאפשר שימוש בהם.

לאחר ש שקלתי כל אלו, הגיעו לכל מסקנה כי ניתן להורות על שחרורם של הטרקטורים בתנאים, שייהי בהם למצער את הפגעה ההכרחית בזכות קניינם של המבקשים ועם זאת יבטיחו אפשרות חילוטם של הטרקטורים במידה וכך יקבע בגזר הדין.

.16. לאור כל האמור, אני מורה למשטרת ישראל להסביר את הטרקטורים לידי המבקשים וזאת בכפוף לתנאים הבאים:

א. הפקחת ערבען או ערבות בנקאית על סך 3,000 ₪ על ידי כל אחד מהմבקשים.

ב. המבקשים יחתמו על התcheinות בסך 20,000 ₪ שלא ימכרו ולא ישבעו ולא יציאו מרשותם את הטרקטורים, בכל דרך אחרת, וכי אם ינתן עליהם צו חילוט, ימסרו את הטרקטורים למשטרה בתוך 72 שעות מהמצאת הצו לידיהם.

ג. בנוסף, שחרור הטרקטוריון שמספרו 5800068 לידו של מבקש 1, יעשה רק לאחר ש המבקש 1 יציג לבית המשפט מסמך המעיד על בעלותו בטרקטורון.

המציאות תשלח העתק ההחלטה לצדים.

זכות עורך דין לבית המשפט המוחזק

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ו, 12 ספטמבר 2016, בהעדך
הצדדים.